

Lærervirksomheden, og hvor det er saa vanskeligt at faa rettet paa de Fejl, man har gjort fra Begyndelsen af, hvis man skal arbejde videre paa det samme Sted under ganske de samme Forhold. Det hænger sammen med den Kendsgerning, at det er saa overmaade svært at lære den Kunst at hævde den rette Disciplin, Ordet Disciplin taget i videste Forstand. Naar en Lærer saa er kommen lidt skævt ind paa det i sin første Gerning — og det er maaske Tilfældet med næsten Halvdelen af samtlige Landets Lærere, baade ved de højere og de lavere Skoler, det kan siges, uden at vi gøre synderlig Uret mod dem —, kan det mange Gange være af den allermost afgørende Betydning for en saadan Lærer at faa Lejlighed til at skifte Skueplads for sin Virksomhed og flytte sin Gerning hen til et andet Sted end der, hvor han har maattet betale Omkostningerne for Erhvervelsen af den første praktiske Erfaring i Lærervirksomheden. Det vilde være meget haardt at friste saadanne Lærere, der sidde som Timelærere et Sted, naar de have Udsigt til at opnaa fast Ansættelse et andet Sted, til at renoncere derpaa for ikke at miste deres Anciennet, naar det dog ellers kunde være næstendels en Redning for dem, at de saaledes kunde faa en betryggende Udsigt til en Virksomhed paa en ny, solid og bedre Grundvold, dersom de kunde flytte. Dette lille Argument vil jeg tillade mig at føje til dem, som den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Mindretal i øvrigt har gjort gældende.

Og saa vil jeg slutte med at sige, at denne Betragtning synes jeg vejer temmelig tungt til Fordel for at tage de Timelærere med, der, som den højtærede Minister siger, flytte om. Man har en Gang slugt det, som efter den højtærede Ministers Mening er den egentlige Vederstyggelighed, den egentlige store Kamel, nemlig det at gaa ind paa Timelærernes Anciennet. Men efter at man har slugt denne Kamel, synes jeg ikke, at man skulde være saa betænkelig ved at tage den lille Myg med, som hedder at give Anciennet ogsaa til de Timelærere, der, som den højtærede Minister siger, flytte om, i hvert Fald, naar det kun er en eneste Gang, og naar denne Omflytning er af særlig Betydning for deres fremtidige Gerning. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale det Ændringsforslag, som desangaaende er stillet af det socialdemokratiske Mindretal.

Knop: Jeg har forlangt Ordet for at fremsætte nogle faa Bemærkninger til de Ændringsforslag, som ere stillede til § 10 angaaende de saakaldte Friskoler eller private Skoler. Ved 1ste Behandling af denne Sag tillod jeg mig at udtale, at naar man nu atter var kommen saa vidt, at Skoleloven var under Behandling, burde man ogsaa med Hensyn til Friskolerne gøre det Skridt at ophæve den bestemte Grænse, der er sat for Statens Tilskud, nemlig 35,000 Kr., og gaa over til det, som fra første Færd var den egentlige Tanke, nemlig at slaa fast, at der fra Statens Side skulde ydes et Bidrag af 6 Kr. for hvert Barn, der søgte disse Skoler. Jeg tillod mig yderligere til Støtte for dette at fremhæve den Betydning, som jeg for mit Vedkommende altid har ment, at Friskolerne have haft for den almindelige Folkeskole. Det følger af sig selv, at da jeg saa dette Ændringsforslag under Nr. 26 og saa, at det var tiltraadt af hele Udvalget, kunde jeg ikke andet end glæde mig over, at der var taget dette Hensyn ikke just til mine Udtalelser, men til den saakaldte Friskole. Det glædede mig særligt, fordi det deraf ses, at selv om det maa siges at være naaet sent, ere vi dog komne dertil nu, at det fra alle Sider erkendes, at den danske Friskole har haft en overordentlig stor Betydning for vor Folkeskoles Udvikling her i Landet. Vi hørte det jo nu fra den ærede Ordførers (Jensen-Knudstrup) Side, og jeg har ikke nogen Sinde hørt varmere Udtalelser til Fordel for Friskolen, end vi da hørte fra en af Folkeskolens egne Lærere, som ikke alene indrømmede, men fremsatte som sin absolute personlige Mening, at Friskolen har haft en overordentlig heldig Indflydelse paa vor Folkeskole. Det er altsaa det, der har ledet Udvalget, naar man har besluttet sig til at sætte 6 Kr. pr. Barn som Statens Tilskud og gaa bort fra den bestemte Sum af 35,000 Kr.

Men nu hørte vi jo fra den højtærede Minister, at dette Forslag kunde han ikke gaa ind paa, ikke fordi han i og for sig havde noget imod Friskolerne, men for Konsekvensernes Skyld; af Hensyn til Finanserne turde han ikke gaa ind paa noget saa ubegrænset som 6 Kr. pr. Barn, idet man ikke vidste, hvad det finansielt vil betyde. Derimod vilde den højtærede Minister være villig til at foreslaa, at Summen forhøjedes med 10,000 Kr., idet han da gik ud fra, at der væsentligst vilde naas det samme som ved at fastsætte 6 Kr. pr. Barn. Naar den højtærede Mini-